

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-štev. 74.

Štev. 216.

V Ljubljani, v četrtek 21. septembra 1899.

Letnik XXVII.

Cesar v Celovcu.

Iz Celovca, 19. sept.

O prvem sprejemu na kolodvoru sem vam že poročal. Naj dodam še nagovore, ki so se tam govorili. Deželni glavar grof Göess je nagovoril cesarja nekako tako-le:

»Prebivalce koroške navdaja v tem trenutku vesela zavest, da biva njih cesar in kralj v njihovi sredi. Hvaležno in globoko ginjen daje deželni zastop duška tem čutilom. Povod obisku dajo vojaške vaje. A Nj. Veličanstvo bode tudi videlo, da se je dežela resno trudila, ustreči vedno večjim zahtevam deželne kulture in da vedno bolj razvija vse deželne naprave.

V imenu prebivalstva dežele prosim najudaneje: Nj. Veličanstvo blagovoli iznova sprejeti obljube neomahljive zvestobe, v kateri je koroška dežela zvesto udana posvečeni osebi Vašega Veličanstva, cesarski hiši, obstoju ter časti Avstrije. — Bog ohrani, Bog obvaruj, Bog blagoslovi Vaše Veličanstvo!»

Cesar je odgovoril:

»S srčno zahvalo sprejemam zagotovilo zveste udanosti, izrečeno Mi v imenu prebivalstva Moje ljubljene kronovine Koroške.

Navdaja Me odkritosrčno veselje, da morem zopet bivati v vaši sredi ter Se osebno morem prepričati o mnogoterem napredku na polju omike. Naj mirno in složno sodelovanje vseh prebivalcev te lepe dežele pospešuje njen uspešen razvoj, kateremu hočem tudi Jaz rad ohraniti svojo vedno skrb.»

Celovski župan Neuner je nagovoril cesarja:

»Jako osrečeno je prebivalstvo glavnega mesta koroške dežele, da more Vaše Veličanstvo po daljšem času zopet videti v svoji sredi in da ima priliko, vzvišenemu vladarju pokazati obče spoštovanje. — Naj Vaše Veličanstvo blagovoli sprejeti čutila navdušenja in neomahljive zvestobe ter dovoliti, da kličem v imenu svojih soobčanov: Bog ohrani, Bog obvaruj Vaše Veličanstvo!»

Cesar je odgovoril:

»Ko sprejemam pozdrav glavnega mesta Celovca, ter zagotovilo zvestobe in udanosti prebivalstva, zagotavljam, da bodem rad bival nekaj dni med njim ter se prepričal o napredujočem razvoju lepega mesta, katerega nadaljni napredek tudi v bodoče spremljam z vednim blagohotjem in najboljšimi željami.»

Pri obedu, ki je bil v soboto zvečer, je bil navzoč tudi g. knezoškof in več drugih posvetnih dostojanstvenikov.

Pri podoknici so pela pevška društva koroške pesmi: »Beim Fensterln«, »Und im Feld singt a Lerche« ter »Is schon aus, is schon gar«. Cesar se je pevovodjam zahvalil in rekel, da lepe koroške pesmi jako rad posluša. — So-li bile pesmi baš dobro in okusno izbrane, o tem nočemo raziskovati.

Pri vsprejemu v nedeljo predpoludnem so se cesarju predstavili najprej dvorni dostojanstveniki in plemenitaši koroški. Bilo jih je okrog 40. Vodil jih je in nagovoril cesarja knez Rosenberg, ki je povdarjal, kako je treba, da se vendar enkrat napravi narodnostni mir itd. — Cesar je odgovoril, da je prepričan o vedni zvestobi koroškega plemstva, in se potem razgovarjal s posameznimi gospodi. Bivšemu državnemu po-

slancu baronu Robertu Walterskirchen je rekel cesar: »Dolgo Vas nisem videl; komaj sem Vas spoznal; Vi ste ja opustili politiko!« — Baron: »Odkar sem jaz postal pameten, so moji volilci tako nespametni, da me ne volijo več!« — Cesar smehljaše: »Saj se more delati tudi pametna politika!«

Odposlanstvo duhovščine (stolni kapitelj, celovski župniki, več proštov z dežele, zastopniki redov itd.) je vodil knezoškof, ki je nagovoril cesarja: V imenu vse svetne in redovne duhovščine koroške škofije, stopamo najspoštliveje pred Vaše Veličanstvo. Veselo pozdravljamo in častimo iz vsega srca v Vašem Veličanstvu vidnega namestnika božjega na zemlji in spoznamo v Vašem Veličanstvu v vseh posvetnih stvarih svojega najvišjega cesarja in gospoda. — Blagovoli Vaše Veličanstvo sprejeti izraze naše neomajane zvestobe in trdne pokorščine do Vašega Veličanstva vzvišene osebe, kakor do cesarske hiše! Bog blagoslovi, Bog obvaruj, Bog ohrani Vaše Veličanstvo, našega cesarja in gospoda!

Cesar je odgovoril, da mu je znano izvrstno mišljenje duhovščine in da vsekdar računa na to. Prosi vsedanjih jako težavnih časih, najduhovščina tudi zanaprej uporablja svoj upliv pri prebivalstvu, da vzdržuje avstrijski patriotizem! — Cesar je govoril tudi s posameznimi gospodi in jih večinoma popraševal po osebnih razmerah.

Dalje so se cesarju predstavili deželni odbor in deželni poslanci, ki so prišli v velikem številu. Deželni glavar grof Göess se je zahvaljeval za podpore, katere dobiva dežela od

LISTEK.

Parabole.

Spisal J. Jørgensen.

Senca.

(Konec.)

Tujec je umolknil in pil iz kozarca. Potem se je stegnil preko mize in si napolnil čašo z nova s pesnikovim vinom.

»Vzel je, kar so mogli doseči njegove roke, in šel je, kamor so ga hotele nositi noge«, ste pisali v svoji zadnji knjigi«, je citiral tujec. »Sami ste me učili jemati. Učili ste nas vse.

»Slišali smo od Vas, da je dober človek tisti, ki je močan, brezobziren človek, ki mnogo zahteva, ki ima divje poželjenje in močno veselje do življenja! Podivjani moramo biti, ako hočemo postati ljudje. Pijanost v vinu in ljubezni, igra s srečo in z vojno — divje življenje, katero ste Vi imenovali veliko življenje — to je, kar ste nam predstavljali kot nekaj veličastnega!

»Saj poznate pravljico o tistem, ki je lovil podgane! Kakor ta ste hodili Vi pred nami, večji kakor vse drugo ljudstvo, in s piskanjem in vabljivim petjem ste nas gonili iz hiš naših očetov in iz domačega mesta, in mi smo šli za lepimi glasovi, sledili Vam prav do roba prepada — kjer ste Vi obstali, mi pa se vanj pogreznili...

»Nič Vam ne koristi, da se zasmehljivo smejete in majete z glavo, Vi veliki čarovnik! Ah, ko bi Vi vedeli, koliko nemirnih duš ste ustvarili, koliko siromašnih senc Vaše landsknehtovske postave straši povsod po deželi! Tudi jaz sem stal — po svojih slabih močeh — pod Vašim čarom, in še-le nocoj čutim, da ga ni več...

»Omenil sem Vam prodajalno knjig, kjer sem stal nekoč za mizo. Bili so časi, ko sem stal tam z mirnim srcem, in včasih je sijalo tudi solnce doli na ulico, in ko sem sedel zvečer na kamentih stopnicah in kadil svojo pipo, sem videl, kako se sveti modro nebo nad starimi, rudečimi strehami in kako krožijo lastavice med vitkim, zelenosivim stolpom.

»Tedad je prišla Vaša podganolovska piščal tudi mimo mojih vrat. Tudi v moji duši je zapelo zapeljivo hrepenenje po prostem življenju, po ciganskih stepah. Vzkipelo je moje srce, zavrela je moja kri, zapustil sem prodajalno veseliga srca — in nisem se vrnil nikoli več.

»Glejte, sedaj govorite poetičsko«, je rekel pesnik prijazno. Tujec pa je izpil iz kozarca in vstal.

»Pozno je že«, je dejal. »Ne bodem Vas več nadlegoval. Saj je bilo prvikrat, da sem Vas obiskal, in obisk se ne bode ponavljal. Poiskal sem Vas, nekako tako, kakor poišče nezakonski otrok

svojega očeta, čegar imena ne sme nositi, katerega je pa hotel vendar rad enkrat videti.

»Nekje v neki knjigi, katere gotovo ne poznate, in v kateri tudi jaz nisem domač, so zapisane te-le besede: Glej Gospod, vse smo zapustili in smo šli za teboj; kaj bomo pač za to dobili? Te besede mi zvene nocoj neprestano v ušesih.

»Dà, ljubi mojster, mi smo res vse zapustili in šli za Vami, in ne preostaja nam ničesar več. Niti poplatov nimamo na čevljih, temveč cestna voda in blato nam sili skozi in strgane nogovice so nam mokre in črne. In v žepu ni prav nič denarja, in v kavarnah nimamo nobenega kredita, in jaz sem se naveličal samega sebe, utrujen in oslabil sem od lakote in pitja in mnogih prekrokanih nočij. In moja mati čisti stranišča, da more živeti, in iz prodajalne, ki je bila poprej moja, sem knjige pokradel in jih prodal, da sem si pridobil naklonjenost neke vlačuge. In sodišče me je imelo v svojih krempljih, in jaz sem jokal in prosil milosti kakor blazen, in vendar sem moral v ječo. In v malo hipih se bodem poslužil malega orožja, ki je imam skrito tu v žepu, in umrl tako lepo, kakor nas uči veliki pesnik. Potem sem samomorilec, obsojen od ljudij, od Boga proklet... Glej, gospod, vse smo zapustili in šli za teboj, kaj bomo pač za to dobili?«

Mladi tujec je umolknil, in zavladata je smrtina

osrednje vlade, in prosil za podpore tudi v bodoče, ker jih dežela nujno potrebuje! — Cesar je odgovoril, da se veseli, videti toliko poslancev zbranih in da hoče deželo podpirati i v bodoče, a se nadeja, da bode deželni zastop tudi vedno »patriotičen, res patriotičen!« — Razgovarjal se je na to s posameznimi poslanci.

S poslancem Grafenauerjem je govoril o letini in razmerah v Ziljski dolini, o uravnavi Zile in hudournikov in kazal veliko znanje dotičnih krajev. — Poslanca Murija je vprašal cesar po razmerah njegovega volilnega okraja.

Poslanca Ghona je vprašal cesar: »Kako dolgo ste v deželnem zboru?«

»Veličanstvo, trideset let.«

»Vi ste ja tudi v državnem zboru!«

»Da, Veličanstvo, tri dobe. Pripadam opoziciji, »jedoch der Allergetreuesten Opposition Euerer Majestät«.

»No, pridemo tudi zopet enkrat vkup, upam to.«

Dalje je cesar vsprejel druge deputacije po naznanjenem vsprejemu. Še le po 12. uri so bili vsprejemi končani. Ob 1/2. uri je bil obed in potem se je cesar — ob 3. uri — odpeljal na Vrbsko jezero. Toda o tem več jutri! Vreme se je popoldne nekoliko zjasnilo.

* * *

Ob jako ugodnem, da krasnem vremenu so se v ponedeljek in torek vršili cesarski manevri in sicer vshodno od Celovca, okrog Timenice in St. Tomaža. Danes ob 10. uri je bil konec. Jutri ob 6. uri in 20 min. zjutraj se odpelje cesar v Meran.

Mnogo se govori o tem, da se je cesar jako nepovoljno izrazil o »hajlanju«, katero mu vprizarjajo zlasti nemškonacionalni mladiči!

Cesar je dal pogorelcem v Smerčah pri Rožku 4000 gld. podpore, mestnim ubogim celovškimi 1500 gld., raznim dobrodelnim zavodom itd. 3000 gld.

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. septembra.

Avstrijska kriza. Malone vsi avstrijski listi napovedujejo za prihodnje dni navstane hude krize za Thunovo vladu in kot odločilen dan se imenuje 24. september, ko se ima vršiti po predsedniku dr. Fuchs sklicana konferenca. »Narodnim Listom« se poroča pod naslovom »Pred krizo« z Dunaja nastopno: Dejstva sedanje ministerske krize nikakor ne moremo prikriti. Ta faktum pa ni nov; razložek je le ta, da kriza sedaj še ni akutna, marveč se šele bliža akutnemu štadiju. Thunovo ministerstvo ne visi na svojem portfelju. To se je pokazalo pri nastopu Szellove vlade in v juniju letos povodom konflikta z ogersko vladu; pokazalo se bo pa to tudi v prihodnjih dneh. Ministerstvo je prevzelo gotovo nalogo in jo je z veliko požrtovalnostjo tudi izvršilo, kolikor je

tišina v sobi. Nobenega glasu ni bilo od zunaj; noč je bila črna in nema, oba moža prav sama. Slaboten in bled in grozen je stal tujec pred jedinimi sobnimi vrati, in njegova roka je kazala na prsni žep, kjer je bilo skrito orožje. Pesnik je sedel nepremično na svojem stolu; njegove roke so bile mrzle; slišal je, kako mu bije srce.

Naposled reče tujec, in zdaj je zvenel njegov glas zamolklo in uljudno:

»Tako, družega Vam nisem mislil povedati. Mislil sem si, da bi Vas morebiti zanimalo. Utegnili bi morebiti o tem nekoliko premišljevat, ko bode na poletnih počitnicah pri svojem bogatem založniku na kmetih.«

Čudni obiskalec se je priklonil in odšel. Pesnik ga je spremljal.

»Hvala, ni Vam potreba svetiti, je rekel tujec. Jaz imam škatljico žveplenk. Lahko noč, zahvaljam Vas za ta večer.«

Po prvih stopnjicah je tipal okoli. Pri prvem ovinku je obstal, zažgal žveplenko in šel dalje. Pesnik je slišal, kako je njegov skrivnostni gost še enkrat obstal, in prižgal drugo žveplenko. Tresočih kolen se je pesnik obrnil in odšel v sobo.

Tedaj zadoni z glasnim odmevom v nočni tišini po stopnjicah gori klic. Bil je tujec, ki je stal globoko doli in zaklical onemu, ki mu je spesnikoval življenje in ga do smrti opesnil:

»Zdravstvuj! Na svidenje!«

sploh mogoče v sedanjih težavnih razmerah. Z avdienco Chlumeckega v Ištu so se pomnožile nade obstrukcionistov, da se jim bo žrtvovalo ministerstvo in sistem. Te nade so se pa še bolj utrdile po velikih vojaških vajah na severnem Češkem, pri katerih so delovale razne osebe v interesu levičarjev. Po vsem tem moramo sklepati, da bo 24. september za Avstrijo politično kritičen dan prve vrste, kakor je bil 28. november 1897 leta. — Tako imenovano poročilo, ki soglašja z ostalimi enakimi poročili. Vse je v tem jedino, da prinese prihodnji dnevi velika presenečenja, toda kake vrste bodo ta presenečenja, tega nihče ne ve.

Posl. Lemiš in pravna konferenca.

Poročali smo včeraj, da je načelnik nemške ljudske stranke, posl. dr. Lemiš posl. dr. Funkeju kot načelniku levičarskega izvršilnega odbora vrnil povabilo k skupni seji načelnikov levičarskih klubov. V svojem odgovoru naglašja dr. Lemiš, da je klub njegove stranke odpoklical svoje zastopnike iz izvršilnega odbora in potem še ni o tej zadevi ničesar sklepal. Levičarska glasila zelo zamerijo možu, da je storil ta korak, tembolj ker se snide jutri v posvetovanje nemška ljudska stranka, kateri bi bil dr. Lemiš prav lahko prepustil konečni odlok. Mož bi bil moral uvideti, pravijo ti listi, kako je ravno sedaj potrebna jedinstvo vseh nemških opozicijskih strank.

Dreyfus pomiloščen. Z najnovejšim sklepom francoskega ministerskega sveta je nekako definitivno rešena Dreyfusova umazana afeta. Na desetletno ječo obsojeni Dreyfus je pomiloščen in je včeraj zjutraj ob 3. uri zapustil svojo celico v renneški ječi ter se takoj nato podal v Nantes, kjer počaka svoje rehabilitacije in se potem bržkone poda v inozemlje. Želja njegova in njegove rodbine je namreč, da čim preje zapusti »nehvaležno« Francijo in se naseli v kaki drugi državi. »Figaro« in njemu sorodni listi blagrujejo Loubeta in vladu radi tega koraka, in pravijo, da je vlada dovršila delo, ki bo prineslo domovini zopet mir in zadovoljnost. Ali kali? »Lanterne« pa še ne izraža tako popolnega veselja. Jedno človeških trpljenj je sicer danes manj, pravi ta list, toda pravice iščemo še vedno zama; da se tudi to doseže, bo poskrbela bodočnost. Prej se ne sme mirovati, dokler se zločinstvo generalov do konca ne zasleduje, dokler ne izginejo vsa vojna sodišča in kasacijski dvor ne vniči tudi zadnje razsodbe. Toraj še ne bo miru! Antisemitski in sploh protirevizijski listi so pa povse drugega mnenja. »Petit Journal« pravi, da je vlada zato pomilostila Dreyfusa, ker ni mogla izsiliti popolne oprostitve pred vojnim sodiščem. Vlada je namreč trozvezi obljubila, da na vsak način reši izdajalca Francije. Vsled tega pravi Rochefort, da je tudi Loubet izdajalec, in »Echo de Paris« dostavlja, da »središča anarhiji ni več iskati v taboru Sebastijana Fauré, marveč v predsednikovi palači. Ostre besede sicer, a z ozirom na vladno postopanje tekom razprave povsem utemeljene.

„Fort Chabrol“ kapituliral. Prostovoljni aretovanci so se včeraj zjutraj ob 4. uri udali in poveljnik Jules Guérin je aretovan. Po 37dnevem zaporu v lastni trdnjavi se je ta odločil storiti konec smešnožalostnemu položaju. Saj mu pa tudi ni nič drugega preostajalo. Poslanca Millevoje in Lasies sta mu že pred polnočjo pojasnila, da se bo naslednje jutro moral udati hoté ali nehoté, toraj je mnogo bolje, da se udá prostovoljno. Že pred tretjo uro je namreč policijski načelnik poskrbel za vse potrebne korake, da se siloma naskoči »trdnjava«. Podvojil je policijsko stražo, ki je v zvezi z meščansko gardo s trojnim kordonom zaprla vse bližnje ulice in ceste. Poleg tega je bilo pripravljenih 200 vojakov z 20 vozmi. Poleg tega so bili na razpolago štirje ambulančni vozovi. Toda vsega tega ni bilo treba, kajti točno ob četrti uri se je prikazal Guérin s svojimi tovariši na hišnem pragu ter se dal aretovati. Pregovorila sta ga gori omenjena poslanca. Njegovi tovariši so smeli prosti oditi v svoje stanovanje. Tako je toraj rešena smešna pariška dogodka.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 20. septembra.

(Dalje.)

Drugi prizor. Na prizorišču isti možje, ki v deželnem zboru »degradovano nemško kulturo«

v ljubljanskem mestu goje s podporo nemškemu gledališču. Glavna uloga v rokah obč. svetnika Prosenca, nekdanji slovenski radikalec v — Postojini. Spominjal se je proslave Anastazija Gruna v Ljubljani, kjer je vsled nemškega izzivanja prišlo do nedolžnih demonstracij. Tedaj pa je bila na nogah vsa ljubljanska policija, ki je zaprla 35 Slovencev. Kljub tej strogosti pa je koj potem v drž. zboru dr. Menger zahteval, da se odstavi ljubljanskega župana in ves občinski svet. V Celju policija ni aretovala nobenega Nemca. To je velika razlika mej l. 1886. v Ljubljani in l. 1899. v Celju. Kje je kak slovenski poslanec, ki bi posnemal dr. Mengerja? (Klici: »Ga ni!«) Govornik je vsled te opazke menda prepričan, da celo dr. Ferjančič v drž. zboru ne bode imel več tiste korajže, katero je kazal napram češkim dijakom.) G. Prosenec predlaga resolucijo, ki izraža ogorčenost ljubljanskega obč. sveta radi postopanja mestne oblasti v Celju. Ker se gre samo za Celje, glasuje za resolucijo tudi dr. Tavčar.

Na vrsto pridejo nujna poročila. G. komisar Tomec poroča o stavbinskem dovolilu za gradnjo ljudske kopeli, ki se ima graditi na vogalu Kolodvorskih in Prečnih ulic. Stavbinsko dovoljenje se podeli.

Obč. svetnik Žužek poroča o oddaji del za stavbo ljudske kopeli. Pravi, da je bil za to dovoljen kredit 17.366 gld. 46 kr. To je bilo pa površno proračunjeno. Treba bode 19.937 gold. 37 kr. Župan Hribar na to pravi, da je že dovolil obč. svet 20.000 gld. Vse se s tem pojasnilom zadovolji in nihče ne zahteva, naj bi se torej nujno v bodoče ne poročalo tako površno. Dela se oddajo stavbinskemu podjetniku Tönniesu za 9.087 gld. 50 kr., maslinelna dela tvrdki Brückner za 68 gld. 81 kr. in betonska dela tvrdki Ast za 4047 gld. 62 kr. Stropi ne bodo iz lesa, nego z betona.

Obč. svetnik Žužek nujno poroča o tlakovanju Rimske ceste, oziroma regulačnega dela, ki gre od Igriških ulic do Tržaške ceste. Progo bode treba vzdigniti za 70 cm. To je del drž. ceste in zato naj se tlakuje, da bode tlak debel 20—30 cm, po vrhu naj se pa nasuje 15 cm šute. Za to so stroški višji, namreč 15.000 gld.

O oddaji ustanove, katero je ob smrti cesarice Elizabete ustanovil obč. svet v znesku 200 gld. za nadaljnjo izobrazbo jedne gojenke tukajšnje strokovne šole na šoli za umetno čipkarstvo na Dunaju, je poročal obč. svetnik Senekovič. Ustanova se je oddala Mariji Abram.

Za razsodnika v zadevi ljubljanske plinove družbe proti mestni občini je imenoval obč. svet po poročilu obč. svetnika Prosenca dr. Karola Trillerja v Tolminu. Zadnjič imenovani gospod ponudbe ni sprejel.

Isti poročevalec predlaga, da pošlje občinski svet v deželno obrtno komisijo kot svojega zastopnika župana Hribarja.

Priziv Josipine Selanove se odbije, ker je, kakor trdi poročevalec obč. svetnik Plantan, magistrat le v svojo informacijo in ne na njene stroške naročil stavbinski družbi, naj predloži stroškovnik za načrte asanacijskih del.

O trotoarjih se je razvila živahna debata. Posestniki hiš na desnem delu Poljanske ceste so se pritožili, ker je magistrat zahteval od njih plačila eno tretjino stroškov. Sklep, da se ondi napravi nov trotoar, je še iz leta 1893, ob novem stavbenem redu obč. svet tega sklepa ni ponovil, torej spada izvršitev v območje starega stavbinskega reda in je pritožba posestnikov opravičena. Finančni odsek je pa predlagal, da se pritožba odkloni. Poročevalec pravnega odseka dr. Tavčar pravi, da naj se pritožbi ugodi, ker splošnih predpisov za trotoarje še ni. Če se sklene, da se star trotoar odpravi, mora se prizadete obvestiti, da se imajo priliko pritožiti. To se pa ni zgodilo. Občinski svet je moral pripoznati svojo zmoto in ugoditi pritožbi.

Ponudba Ivana Globotschnigga, ki bi rad kupil 15 kvadratnih metrov obč. sveta, ki leži ob njegovem zemljišču ob Reseljevi cesti, se sprejme. Poročevalec Požar predlaga, da se proda dotični svet po 10 gld. kvadratni meter.

V razpravo pride ponudba Antona Reiserja, ki bi rad svojo hišo v Slomškovih ulicah št. 7 zamenjal z nekdanjo Jalenovo hišo v Komenskega ulicah proti nadplačilu 15.000 gld. Zagotovi pa popraviti Jalenovo hišo in jo novo fa-

sadirati in poleg nje zidati novo poslopje. Njegovo hišo v Slomškovih ulicah je mestna elektrarna spravila ob svojo vrednost, ker stranke ne morejo prenašati silnega ropota. Poročevalec finančnega odseka dr. Stare predlaga, da se zameni pritrdi, da pa se Reisnerju da samo 10.000 gld. nadplacila v dveh obrokih. Obč. svetnik Lenče povdarja, da je občina kriva, da je Reisner oškodovan, ker je ondi postavila elektrarno, ter predlaga 12.000. Obč. svetnik Požar je tudi za 12.000, a Reisner mora Jalenovo hišo podreti in novo zidati. Konečno obvelja predlog finančnega odseka.

(Konec prih.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. septembra.

(Ljubljanske občinske volitve pred upravnim sodiščem.) Upravno sodišče je pritožbo opozicijskih volilcev zoper nepostavno postopanje vladajoče klike pri zadnjih naših občinskih volitvah vročilo občinskemu svetu ljubljanskemu z naročilom, da v 60 dneh vloži protispis. Zajedno so se od občinskega sveta zahtevali vsi zadevni volilni spisi. Upravno sodišče je s to odredbo formalno priznalo svojo kompetenco v tej zadevi. Nadaljno postopanje bode: Ko preteče 60 dnevni rok za protispis, bode upravno sodišče določilo javno ustno razpravo, pri kateri se bode občinski svet moral zagovarjati. Po ustni razpravi se objavi razsodba. To odločitev je pričakovati meseca januarja ali februarja prih. leta.

(Koledar kat. tiskovnega društva za l. 1900) je izšel in se te dni razpošlje društvenikom. Prejmo ga krasno vezanega brezplačno in franko udje tiskovnega društva; tudi oni, ki so z letnino nekoliko zaostali, ker odbor pričakuje, da kmalu poravnajo zaostanek. Neudom je lepa knjiga z jako zanimivo in rabno vsebino v »Katol. Bukvarni« na prodaj po 1 gld. 20 kr. izvod.

(Spremembe pri pošti.) Poštnimi asistenti so imenovani praktikanti: Jos. Rimondo, Rud. Mayerweg, Ren. Lorinsich, A. Taminini, Ant. Rovere, Fr. Ficko, K. Ghiglianovich in Ad. Eisenzapf za Trst; Al. Rabusin in H. Lister za Pulj; R. Wruss v Ljubljani za Sv. Peter. Dalje Frid. Brumat in K. Mikšiček za Gorico, P. Garimberti za Rovinj, Ed. Špan in M. Röthl za Ljubljano in J. Peschl za Pazin. Premesčeni so asistenti J. Schmutz iz Opatije v Trst, Ernst Stangher iz Pulja v Opatijo, H. Davanzo iz Pulja in J. Perić iz Sv. Petra v Trst.

(»Narod« laže, zopet laže) v včerajšnji notici pod napisom: Vse plačano. Svojo prvo laž, da vinogradniško društvo ni plačalo pravočasno obrtnikom računov za hišno opravo in gramoz, podpira s tem, da sta dobila omenjena svoj denar šele po notici »Sl. Naroda«, oziroma da je dobil Schmelzer vsled »Narodove« notice menico za plačilo. Vse to je gola laž. V rokah imamo potrjena računa, pred nami leži naredena izjava, — in istinitost izjave potrjujejo nam verodostojne priče, — in vse to gradivo kaže, da »Sl. Narod« zopet laže, — ker vse je bilo pravočasno in veliko pred »Narodovo« notico in tudi preden je bila tirjatev iztirljiva, plačano. Tu velja pač prislovica: »Kdor laže, tudi krade«. Z lažjo blati »Narod« mlado nadepolno podjetje in, kakor jih nazivlja, revne obrtnike, s tem jim pa krade dobro ime. — Vse, kar je »Sl. Narod« o tej stvari pisal, je izmišljeno, zlagano. In zakaj te izmišljotinke, te laži? — Iz same gole hudobije! — To znači pisca in uredništvo »Sl. Naroda«, ki blati s takim početjem svojo lastno stranko.

(Koroške novice.) Koroška deželna zavarovalnica zoper požare je začela delovati dne 10. septembra. — V nedeljo dne 24. sept. ob 1. uri popoldne je kmetijski shod pri Habnarju v Št. Štefanu ob Zilji. G. Šumi bo predaval o mlekarstvu. — Dne 1. oktobra je shod v Eberweinovi gostilni pri Sv. Grobu ob Pliberku. Tudi tu bo predaval g. Šumi o mlekarstvu. — Strela je udarila v nedeljo dne 10. t. m. popoldne v hišo posestnika Žvarca na Lazah v Št. Jakobske fari v Rožu. Hiša z gospodarskim poslopjem je popolnoma pogorela in je tudi jednega otroka na čelu in po hrbtu opraskala, ne da bi ga bila huje pohabila. Siromak-pogorelec je s to nesrečo postavljen na beraško palico in je vsestranske podpore potreben.

(Požar v Smerčah pri Rožku.) V četrtek dne 15. t. m. zvečer je nastal v Urbinjakovem skednju v Smerčah pri Rožku, kjer so spali vojaki (pionirji). Požar je baje nastal po neprevidnosti nekega vojaka. Pogorelo je 14 poslopij in cerkvice. Vojakom je zgorelo precej oprave, vojaški godbi tudi godala. Več požarnih bramb je prišlo pomagat, a manjkalo je vode. Škoda je velika. Cesar je dovolil pogorelcem iz svoje zasebne blagajne 3000 gld. podpore.

(Skladišče v Sinčivasi.) Poroča se nam: Stavba skladišča v Sinčivasi na Koroškem dobro napreduje. Naznanjamo, da je naša zadruga kupila lastno hišo v Velikovecu blizu Sternwirta in da napravi tam podružnico. Ta podružnica se bode otvorila še prej, kakor glavno skladišče. Poslednje se otvori bržkone sredi oktobra.

(Iz celovške škoflje.) Duhovske zadeve. V stalni pokoj je stopil č. g. Jak. Seebacher, župnik v Apačah. — Prestavljeni so: gosp. Fran Roman, kaplan v Spod. Dravogradu, v Prevalje; g. Val. Weiss, provizor na Dješkah, za kanonika v Velikovec; g. Fr. Gütl, provizor v Baldramsdoerfu, za provizorja v Vajčah. — Na župnijo Gradenege je prezentovan g. K. Schiwitz, provizor v Ravni. — Razpisana je v drugič župnija Ojstrica do 26. oktobra t. l. — Umrli je č. g. Martin Krabath, župnik v Št. Urbanu, star 81 let. Bivil se je mnogo z zgodovino in nabi-ranjem starin. N. p. v m.!

(Iz Jarenine.) Katoliško politično in gospodarsko društvo s sedežem v Jarenini priredi v nedeljo dne 24. septembra v prostorih g. M. Cvilaka v Jarenini velik političen shod zajedno z letnim občnim zborom s sledečim vspešnim: 1. Poročilo tajnika in blagajnika o društvenem delovanju in gospodarstvu, na to volitev novega odbora. 2. Današnje stiske kmečkega stanu, govori gospod predsednik Fr. Thaler iz Št. Ilja. 3. Delovanje slovenskih poslancev v Gradcu in politični položaj, poroča gospod deželni poslanec dr. Fr. Rosina iz Ljutomera. 4. O koristi in potrebi zadrug, podučuje gospod Ivan Stanovnik iz Horjula. Začetek točno ob 1/4. uri popoldne. — Rodoljubi, skrbite za obilo udeležbo, da pridejo vsi naši slovenski kmetje na ta za mejo prevažni shod.

Odbor.

(Petdesetletnica) mašništva bode prihodnjo nedeljo praznoval vel. g. Fran Čebular, častni kanonik tržaški in dekan na Opčinah. Čestitamo!

(Istrski deželni zbor) se menda v kratkem snide, zopet v — Kopru. Razpravljati bode, kakor trdi »Piccolo«, o premestitvi deželnih uradov v Pulj.

(Slika tržaških razmer.) Da lahonski neodrešenci po svojih hišah razobešajo Garibaldijevo podobo, je stara stvar. Tudi je znano, da mnogi skrivajo kokarde s sliko Jos. Garibaldija. Toda skoraj neverjetno je, kar poroča včerajšnja »Ed.« Dne 19. t. m. dopoldne je prišel v neki c. kr. urad v Trstu mož, ki je v službi pri »Triester Zeitung«, da bi prejel od nekega uradnika naročnino za imenovani list. In ta mož je imel na gorenji suknji kokardo s sliko Jos. Garibaldija. Uradnik ga vpraša: »Ali ste Garibaldinec?« Ker ni nobenega odgovora, vpraša ga vdruči. Sedaj šele uslužbenec vtakne kokardo v žep. Pripomnimo pa, da »Triester Zeitung« vzdržuje avstrijska vlada. Tako se vzgajajo gadje!

(Spomenik cesarice Elizabete) so odkrili minolo nedeljo v S. Pierisu v Furlaniji. Slavnosti se je udeležilo več tisoč ljudi iz Furlanije, Gorice in tudi iz Trsta. Priprosto furlansko ljudstvo, ki je zložilo za spomenik nad 900 gld., je pokazalo, da misli in čuti avstrijsko, kar irredenti gotovo ni všeč. Pri slavnosti je bilo 24 deklet v črni obleki z rumenimi trakovi, igrali ste domača in veteranska godba iz Trsta.

(Iz Sromelj) v brežiškem okraju se nam poroča, da so ondi ustanovili bralno društvo. Ob otvoritvi sta govorila državni in deželni poslanec Žičkar in g. Žmavec iz Kapele o narodni zavesti in organizaciji. Hvala vsem udeležencem in gg. govornikom.

(Radi popravljanja in snaženja uradnih prostorov) je mestna blagajna dne 25., 26., 27. in 28. t. m. strankam zaprta.

(Zdravje v Ljubljani.) Od 10. septembra pa do 16. septembra je bilo 22 novorojenih, 3 sta bila mrtvorojena, 19 jih je umrlo. 2 za jetiko, 1 za vnetjem soplilnih organov, 1 vsled mrtvouda

in 15 za različnimi boleznimi. — 5 med njimi je tujcev, in 11 iz zavodov.

(Mestne elektrarne in mestnega vodovoda) pisarne in skladišča nahajajo se od 21. t. m. v drugem nadstropju »Mestnega doma«, vhod iz Streliških ulic.

(Mlekarstvo zadruga) so ustanovili v Kolovratu. Pristopilo je k nji že mnogo članov.

(Samomer.) V Dolencih pri Kranju zadala si je v noči od 16. na 17. t. m. 70letna, že dalje časa slaboumna Marijana Ažbe z nožem toliko ran, da je umrla. Našli so zjutraj mrtvo v postelji.

(Ponesrečil se je) v soboto zvečer tesar Jos. Schleimer iz Šalkove vasi pri Kočevju. Pomagal je delavcem pri vzdigovanju tramov. Pri tem je pa zdrsil jeden tram in zadel Schleimerja tako nesrečno na glavo, da je na mestu mrtve obležal.

(Tatje so vlomili) v noči od 19. na 20. t. m. v Spod. Ponikvah v petih hišah ter odnesli nekaj denarja in živeža. Pri peti hiši so jih prepadli.

(Vsled opeklin umrl.) Na dosedaj neznan način se je včeraj popoldne užgala obleka štiriletnemu Milanu Aubelu v delavskih hišah na Dunajski cesti. Otrok se je opekel tako, da so ga morali prenesti v bolnico, kjer je zvečer umrl. Pravijo, da se je otrok igral z žveplenkami in se pri tem ožgal.

(Novo slovansko podjetje v Trstu.) Kakor morejo razvideti cenjeni čitatelji iz inserata, ki ga priobčujemo danes, je trdka R. Pretner otvorila novo spedijsko poslovnico v Trstu. G. Pretner je po mnogoletnem poslovanju izbornu izvežban v spedijski stroki in hoče svoje podjetje zasnovati v čim večjem obsegu, tako da bo mogel ustrezati naročilom iz vseh slovanskih pokrajin Avstrije. Priporočamo ga najtopleje našim trgovcem, ki imajo zveze s Trstom.

Telefonska in brzojavna poročila.

Meran, 21. septembra, Včeraj popoldne malo pred peto uro se je pripeljal cesar v spremstvu nadvojvode Frana Ferdinanda v krasno ozaljšano mesto. Na kolodvoru sta ga pozdravila deželni glavar in župan. Mej navdušenimi pozdravi nebrojnega občinstva sta se potem podala najvišja gosta v grad Rottenstein, kjer so ju pričakovali nadvojvoda Ferdinand Karol, grof Thun, baron Dipauli, duhovni in svetni dostojanstveniki, poslanci in častniki.

Dunaj, 21. septembra. Neki tukajšnji opozicijski list imenuje kot naslednika grofa Thuna v prvi vrsti kneza Alfreda Liechtensteina, potem kneza Auersperga, barona Aehrenthala, namestnika grofa Chlary-Aldringen in bivšega trgov. ministra Körberja.

Dunaj, 21. septembra. »Wiener Zeitg.« objavlja imenovanja naslednjih novih članov gospodske zbornice in sicer veleposestnik Viljem baron Berger, tajni svetnik predsednik senata Evgen vitez Böhm-Bawerk, tajni svetnik vpokojeni sekojski načelnik Artur grof Enzenberger, opat samostana Wilhering Teobald Grasböck, profesor višje tehnične šole na Dunaju Leopold vitez Hauffe, tajni svetnik nekdanji minister Ernest pl. Körber, vpokojeni sekojski načelnik Karol baron Krauss, vseučiliški profesor na Dunaju Henrik Lammach, tajni svetnik nekdanji minister Stanislav vitez Madeyski, nadinženir severne železnice Ferdinand vitez Mannlicher, nadravnatelj češke banke Karol Matuš, ravnatelj kreditnega zavoda Gustav vitez Mauthner, predsednik dunajske trgovinske zbornice Maks Mauthner, drugi višji dvorni maršal Alfred knez Montenuovo, veleposestnik Andrej grof Potocky, veleposestnik Emanuel vitez Proskovetz, deželni glavar predarlski Adolf Rhomberg, bivši predsednik deželnega nadsodišča tajni svetnik Franc baron Rumler, odvetnik v Gradcu Moric vitez Schreiner, veliki industrijec Emil vitez Škoda, tajni svetnik drugi predsednik kasacijskega dvora Emil Steintach, veleposestnik Jan. grof Szeptycki, veleposestnik Konrad grof Ungnad in predsednik praške trgovinske zbornice Josip Wohanka.

Dunaj, 21. septembra. Izmej 24 novih članov gospodske zbornice jih pripada deset desnici, sedem levici, ostali so nedoločni.

Dunaj, 21. septembra. Pri upravnem sodišču se je vršila včeraj razprava o pritožbi 165 severo-čeških nemških občin proti odloku notranjega ministerstva glede opravil v prenešenem delokrogu. Razsodba se razglasi 5. oktobra.

Aussee, 21. septembra. Baron Chlumecy je došel sem na obisk dr. Baernreitherja.

Praga, 21. septembra. „Bohemiji“ poročajo iz Olomúca, da je nadškofom v Pragi odbran olomuški kanonik baron Skrbensky.

Praga, 21. septembra. Neko severno-češko sodišče je obsodilo dijaka Stolina v tridnevno ječo, ker je nosil na svoji verižici kot privesek sladkorni ovitek en miniature.

Belgrad, 21. septembra. Koncem včerajšnje razprave je izpovedal Knezević slovesno, da so vsi obtoženci nedolžni in da je on sam iz lastnega nagiba povzročil dejanje. Ker je menil, da reši sebe, je tlačil v afero druge osebe, nadejajoč se, da se bodo že same izrezale.

Rim, 21. septembra. Povodom obletnice oropanja Rima je bilo včeraj nekaj običajnih slavnostij. Župan je prebral brzojavko kralja Umberto, v kateri opozarja na obnovitev najvišjih narodnih pravic.

Pariz, 21. septembra. V Fort Chabrol se je vršila včeraj hišna preiskava. Predsednik preiskovalne komisije državnega sodišča se je podal v ječo, da zasliši Guerina.

Melusine- ustna in zobna voda

deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Jedina zaloga 2 567 13

lekarna Milana Leustek-a
v Ljubljani,

Resljeva cesta 1, poleg mesarskega mosta.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil.
Razpošilja z obratno pošto.

Umrli so:

18. septembra. Terezija de Redange, nadlogarja vdova, 53 let, Gradišče 7, vodenica.

V bolnišnici:

14. septembra. Jožef Pajk, gostač, 70 let, ostarelost.
16. septembra. Andrej Jesih, gostač, 83 let, pljučni emfizem.

Cena žitu na dunajski borzi

dné 20. septembra 1899.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za jesen	gl. 8-56 do gl. 8-58
» » pomlad	» 8-89 » » 8-91
Rž za jesen	» 6-89 » » 6-91
» » pomlad	» 7-26 » » 7-28
Turšica za september	» 5-48 » » 5-49
» » oktober	» 5-50 » » 5-52
» » maj-junij	» 5-36 » » 5-38
Oves za jesen	» 5-38 » » 5-39
» » pomlad	» 5-76 » » 5-77

Telefon števil. 135.

Kupuje in prodaja vse zdalej zaznamovane
efekte in druge vrednostne listine
po dnevnem kurzu.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m., srednji zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiju	Veterevi	Nebo	Podoba v 24 urah v mm.
20	9. zvečer	732.2	17.3	sr. zah.	del. jasno	0-6
21	7. jutraj	732.5	15.8	sr. zah.	sk. oblač.	
	2. popol.	735.2	11.4	sr. vjvzh.	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 16.4° normale: 14.2°.

Šivalnih strojev tovarniška zaloga

Ivana Jax-a

v Ljubljani, Dunajska cesta 13

priporoča svoje pripoznano najboljšo

šivalne stroje

za domačo porabo in obrtniške potrebe.

Ilustrovani ceniki zastoj in franko.

Šl. 1395.

Razpis službe.

755 3-3

Podpisano županstvo razpisuje

službo občinskega tajnika.

Letna plača 400 gld. in postranski zaslužki. Uradni jezik je slovenski, oziroma hrvatski, a zahteva se znanje nemškega, oziroma italijanskega jezika vsaj toliko, da se razume uradne spise v dotičnih jezikih.

Prošnje s spričevali je podati pri podpisnem do 25. t. m.

Županstvo občine Jelšane,

dné 12. septembra 1899.

Župan: **Hrabar** l. r.

R. PRETNER — TRST

via Geppa števil. 5.

Spedijska in komisijska poslovnica.

Sprejme vsakovrstna zastopstva.

Priporoča se slav. slovenskemu trgovskemu svetu in drugemu občinstvu za vsake vrste pošiljave bodisi o dovažanju v Trst ali izvažanju iz Trsta. Preskrblja vse potrebne manipulacije na carinskih uradih, vsprejemlje blago v pohrano.

Oprt na veliko izvežbanost, pridobljeno v 10letnem delovanju v tej stroki, zagotavlja lahko najtočnejšo postrežbo.

774 3-1

R. Pretner.

Korespondenca se vodi v slovenskem, hrvatskem, češkem, nemškem in italijanskem jeziku.

Pri dež. kot trg. sodišču protokolirana

BANKA Maks Veršec
v LJUBLJANI.

Poštni čekovni promet števil. 847-533.

Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5, 10 goldinarjev. Sprejema hranilne vloge v tek. računu (Giro-konto), obresti od dné do dné po 4 1/2 %.

Poštno-hranilnične položnice se na razpolago.

Dunajska borza.

Dné 20. septembra.

Skupni državni dolg v notah	99 gld. 90 kr.
Skupni državni dolg v srebru	99 » 80 »
Avstrijska zlata renta 4%	117 » 85 »
Avstrijska krona renta 4% 200 kron	100 » 20 »
Ogerska zlata renta 4%	117 » 45 »
Ogerska krona renta 4% 200	95 » 25 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	908 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	871 » 50 »
London vista	120 » 62 1/2 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 97 1/2 »
20 mark	11 » 77 1/2 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 57 »
Italijanski bankovci	44 » 45 »
C. kr. cekini	5 » 69 »

Dné 20. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	171 gld. 25 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156 » 50 »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 » 50 »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	100 » 20 »
Tisne srečke 4%, 100 gld.	140 » 25 »
Dunavske vravnave srečke 5%	128 » 75 »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	— » — »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	97 » — »
Prireditne obveznice državne železnice	215 » 25 »
» » južne železnice 3%	168 » 80 »
» » južne železnice 5%	118 » — »
» » dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	197 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	185 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 » 85 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	29 » — »
Salmove srečke, 40 gld.	83 » 75 »
St. Genois srečke, 40 gld.	84 » — »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	62 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 20 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3195 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	428 » — »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	72 » 50 »
Splošna avstrijska stavbinska družba	103 » — »
Montanska družba avstr. plan.	283 » 45 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	186 » 50 »
Papirnih rubljev 100	127 » 50 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobika. — Promene za vsako žrebanje.
Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.